

”Puhumaan
oppii vain
puhumalla.”

*Maisa Martin
Jyväskylän yliopisto*

Toisto-menetelmän periaatteet ja selkopuhe oppijoiden tukena

Luetaan yhdessä -verkoston syysseminaari

Paasitorni

14.10.2017

Saara Huilla & Ninni Lankinen

TOISTO

HELSINGIN YLIOPISTO

KONEEN SÄÄTIÖ

Opettajat
ilman rajoja

KIRKON ULKOMAANAPU

TURVAPAIKKA-,
MAAHANMUUTTO- JA
KOTOUTTAMISRAHASTO

Euroopan unionin tuella

Toisto: Ensiapua kielivajeeseen

- Alkujaan turvapaikanhakijoille räätälöityä kielenoppimismateriaalia.
- Valmis työkalu niille, jotka haluavat toimia kielenoppimisen tukena oppimisen alkuvaiheessa.
- Matalankynnyksen kielenoppimismenetelmä.
- Oppijoille tarjotaan heidän kannaltaan tarpeellisia kielenpalasia.

Metodin taustalla ajatus kieliverkosta

- Alkeiskielitaidon karttuminen vie aikaa!
- Prosessia ei voi nopeuttaa, mutta oppijalle voi tarjota kielenpätkiä.
- Kielitaito punotaan näistä pätkistä!
- Verkkoon jää aukkoja, mutta se voi silti kannatella tietyissä tilanteissa. Aukkoja voi täydentää myöhemmin.
- Perustuu konstruktiokieliopin ajatuksiin.

Toisto-tuokion rakenne

- a) Jokaisella tunnilla opitaan yksi vuorovaikutustilanne ja siihen kuuluva rakenne
 - lauseseitti ja kielellinen verkosto alkavat muodostua!
- b) Jokainen tuokio koostuu palasista (eteneminen osista kokonaisuuksiin):
 1. Opetellaan sanat
 2. Sijoitetaan sanat konstruktioihin
 - Ensin annetaan malli, sitten harjoitellaan!

Toisto-menetelmän hyötyjä

- Sanavaraston laajentaminen on helppoa, kun sanat loksahavat suoraan konstruktioihin ja kielenkäyttötilanteisiin.
- Kieli saa **merkityksen** arjen tilanteissa.
- Pieni ryhmä (korkeintaan 10 oppijaa) mahdollistaa kohtaamisen.
- Fonologian, intonaation ja äänteiden oppiminen mahdollistuu puhevirrassa.
- Toisto ei vaadi luku- ja kirjoitustaitoa.

Toistoa käytännössä

a) YLEISTÄ

- *Kaikki toistetaan!*
- *Paljon kehumista, hienovaraiset korjaukset*
- *Oppimistahdin tarkkailu*
- *Kielioppaan apu*
- *Nonverbaalisen viestinnän käyttö opetusvälineenä*
- *Vähäinen ja yksinkertainen opetuspuhe*
- *Päähuomio opeteltavissa kielenpätkissä*
- *Normaali, mutta rauhallinen puherytmi*
- *Huomio sana- ja lausepainoon sekä intonaatioon*

b) PUHEESTA

Kaksi näkökulmaa puhumiseen

1. OPPIJA:

- Kuullun varaan heittäytyminen
- Rauhallinen olo, kiireettömyys
- Mihin tarvitsen suomen kieltä?

2. OPETTAJA/VAPAAEHTOINEN:

- Kokonaisuuden hahmottaminen ja rajaaminen
- Toisto, kertaaminen
- Tavoitteen määrittely: miksi olen tässä ja mitä haluan oppijassa tapahtuvan?

Oppijan itsetunnon rakentaminen

- Tue ja kannusta! Älä korjaa turhaan.
- Varmista, että mukana on paljon tuttua, aiemmin treenattua. -> Onnistumisen kokemus
- Kysy vain sellaisia kysymyksiä, joihin opiskelijan on mahdollista vastata!
- Paritehtävät? Vapaaehtoinen taustalla, apuna tarvittaessa (puhuva sanakirja).
- Mieti, mikä vuorovaikutuksessa on tarpeellista ja oppimista edistävää.
 - Saako oppija tulla paikalle “vain oppimaan”?

Kaaoksen rajaaminen

- Opeteltavan asian KÄYTTÖARVO/MÄÄRÄ:
 1. Pohdi, millaisia kielitaidon palasia oppija kaipaa arjessa selviytyäkseen. Opeta niitä!
 - Esim. juhlapyhät
 2. Luultavasti liikaa asiaa oppijan omaksumiskykyyn nähden
 - Karsi, valikoi, keskity.
 - 1 teema per opetuskerta
 - 2–5 uutta opittavaa asiaa per opetuskerta
- Valikoi opetettava aines/fraasit etukäteen ja pysy valitussa!
 - Vältä synonyymeja, murreilmauksia yms.

Kielenoppimista pikakelauksella?

- Vasta kun aikaa ja harjoituskertoja karttuu, oppija pystyy toteuttamaan harjoitellut asiat aidoissa vuorovaikutustilanteissa.
- Älä kuormita oppijaa turhaan → Metapuhe minimiin
- Rakenna taitoja pikku hiljaa: Ensin sanastoa, sitten fraaseja harjoitellen ja lopulta rajatusti ja strukturoidusti vuorovaikutusta mallin mukaan.
- Tue sanaston ja fraasien oppimista mieluummin kuin kieliopin kiemuroiden hallintaa.
- Mieti, milloin englannin käyttö on tarpeen. Onko tehtävä liian vaikea? Miten sitä voisi helpottaa?

Yhteenvetoa

valitse ja
karsi

hidasta tahtia

havainnollista

ole tukena

toista!

Vinkkejä ja linkkejä

SELKOPUHE

[12 askelta selkokielellä opettamiseen](#)

[10 vinkkiä selkokielellä opettamiseen](#)

TOISTO-METODI

[suomenkielisanootervetuloa.fi](#)

[YLE-oppimisen Toisto-itseopiskeluvideot](#)

[Toisto-kuvat Papunetissä](#)

[Suomen kieli sanoo tervetuloa -hanke](#)